קול דודי דופק

תמיד א, ב

מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה לִתְרוֹם אֶת הַמִּזְבֵּחַ,
מַשְׁכִּים וְטוֹבֵל עַד שֶׁלֹּא יָבוֹא הַמְּמֻנֶּה.
וְכִי בְּאֵיזוֹ שָׁעָה הַמְּמֻנֶּה בָּא, לֹא כָּל הָעִתִּים שָׁוֹת,
פְּעָמִים שֶׁהוּא בָּא מִקְּרִיאַת הַגֶּבֶר, אוֹ סָמוּךְ לוֹ מִלְּפָנָיו אוֹ מִלְּאַחֲרָיו.
הַמְּמֻנֶּה בָּא וְדוֹפֵק עֲלֵיהֶם, וְהֵם פָּתְחוּ לוֹ.
אָמַר לָהֶן, מִי שֶׁטָּבַל יָבוֹא וְיָפִיס.
הֵפִיסוּ, זָכָה מִי שֶׁזָּכָה:

המשנה השנייה של מסכת תמיד מתארת את ראשית סדר היום במקדש בהשכמת הכוהנים המעוניינים ליטול חלק בעבודה הראשונה של היום, תרומת הדשן. מרבית המשנה עוסקת בתיאור זמן בואו של "הממונה", הפקיד הממונה על ניהול סדרי המקדש. פריט מידע זה מרכז סביבו עניין רב. המשנה, הידועה בהיותה מנוסחת בלשון קצרה, מקדישה לתיאור זמן הגעתו לא פחות מעשרים מילים. מלבד אריכות הדברים, גם סגנונה של המשנה יוצר מעין "מתח" סביב בואו של הממונה: ראשית, המידע מובא באמצעות שאלה ותשובה, "וכי באיזו שעה הממונה בא?", ועוד בטרם ניתנת התשובה המשנה מוסיפה הקדמה המעצימה את המתח ואת אי-הוודאות: "לא כל העיתים שוות". שנית, גם התשובה עצמה אינה חד-משמעית, כאילו אין הזמן קבוע כלל: "מקריאת הגבר", "מלפניו" או "מלאחריו" – ובסופו של דבר כל האפשרויות הן סביב אותה נקודת זמן – קריאת הגבר.[1] מה פשר המהומה סביב בואו של הממונה? על שום מה המשנה יוצרת כאן דרמה כזאת?

נראה שתמיהה זו יכולה להתפרש מתוך הזיקה לסיפור משיר השירים שהוזכר בהקדמה, סיפור הרעיה המחכה לדודה:

אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל דּוֹדִי דוֹפֵק פִּתְחִי לִי אֲחֹתִי רַעְיָתִי יוֹנָתִי תַּמָּתִי שֶׁרֹּאשִׁי נִמְלָא טָל קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי לָיְלָה: פָּשַׁטְתִּי אֶת כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה רָחַצְתִּי אֶת רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם: דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן הַחֹר וּמֵעַי הָמוּ עָלָיו: קַמְתִּי אֲנִי לִפְתֹּחַ לְדוֹדִי וְיָדַי נָטְפוּ מוֹר וְאֶצְבְּעֹתַי מוֹר עֹבֵר עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל: פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עָבָר נַפְשִׁי יָצְאָה בְּדַבְּרוֹ בִּקַּשְׁתִּיהוּ וְלֹא מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי:

שיר השירים ה, ב-ו